

# أحكام الخلوة:

## احكام تخلى (دفع ادرار و مدفوع)

**س ٢٠ / ما هي عورة الإنسان التي يجب عليه سترها بالنسبة للرجل والمرأة ؟**

**پرسش ٢٠:**

منظور از عورت انسان که پوشاندنش در برابر مرد و زن واجب است، چیست؟

**ج/ ما يجوز أن تظهره المرأة أمام الأجانب هو الوجه والكفان والقدمان. وما يجوز أن تظهره المرأة أمام المحارم هي القلادة وما فوقها، وما تحتاج كشفه في الوضوء من اليدين، ومنتصف الساق وما دونه. وللزوج جسدها كله.**

**پاسخ:**

آنچه زن می تواند در برابر نامحرمان آشکار کند عبارت است از صورت، کف دستها و قدم پاها؛ و آنچه زن می تواند در برابر محارم آشکار سازد عبارت است از گردن و بالاتر از آن، آن مقدار از دستها که باید برای وضو گرفتن مکشوف نماید، و وسط ساق و پایین تر از آن؛ و برای شوهرش تمام بدنش را.

**والواجب على الرجل ستره عن المماثل (الرجل) والمرأة هو القبل والدبر، ولكن الأفضل ستر ما بين السرة والركبة. والواجب ستره على المرأة عن المرأة هو القبل والدبر، ولكن الأفضل ستر الثديين وما تحتها حتى الركبتين.**

و آنچه بر مرد واجب است پوشاندن عورتین از مرد یا زن می باشد، ولی پوشاندن مابین ناف تا زانو بهتر است، و آنچه بر زن واجب است تا از زن دیگر پوشاندن عورتین است، ولی پوشاندن سینه ها تا زانوها بهتر است.

**وتستر المرأة عن الصبي المميز ما تستره عن المحارم.**

زن در برابر پسر ممیز (که قدرت تشخیص دارد) هر آنچه را که از محارم خود می پوشاند، پوشیده می دارد.

**س ۲۱ /** في حال الشك في بناء بيوت الخلاء على القبلة ماذا يفعل هل يجب عليه التأكد؟

**پرسش ۲۱:**

اگر شك داشته باشد که سرویس بهداشتی رو به قبله ساخته شده باشد، چه باید بکند؟ آیا توجه به این نکته واجب است؟

**ج /** يحرم استقبال واستدبار القبلة في حال التخلي ويجب الانحراف في مكان بني على استقبال القبلة أو استدبارها، فعلى المؤمن أن يبحث عن اتجاه القبلة قبل التخلي ليتجنب الحرام.

**پاسخ:**

رو به قبله یا پشت به قبله بودن در هنگام تخلی (دفع ادرار و مدفوع) حرام است و در جایی که سرویس بهداشتی رو به قبله یا پشت به قبله بنا شده باید منحرف شود؛ پس بر مؤمن لازم است تا پیش از رفتن به سرویس بهداشتی جهت قبله را بداند تا از انجام کار حرام پرهیز نماید.

**س ۲۲ /** يحرم الاستقبال والاستدبار في الخلوة، ماذا لو كان طفلاً فهل يجب حرفه من قبل الكبير؟

**پرسش ۲۲:**

رو یا پشت کردن به قبله هنگام تخلی حرام است. اگر این موضوع برای یک کودک مطرح شود بود آیا بر بزرگتر او واجب است او را از جهت قبله منحرف کند؟

**ج /** لا يجب حرفه من قبل الكبير ولكنه مستحب.

**پاسخ:**

منحرف کردن کودک بر بزرگتر واجب نیست بلکه مستحب است.

**س ۲۳ /** هل يجب ستر العورة عن الطفل ومنذ كم يبدأ ذلك ؟ وكذا إلى كم يجوز النظر إلى عورة الطفل ؟

پرسش ۲۳:

آیا پوشاندن عورت از کودک واجب است؟ و از چه سنی باید این کار را شروع کرد؟ و همچنین تا چه سنی جایز است به عورت کودک نگاه کرد؟

## ج/ هناك أسئلة بهذا الخصوص وأجبتها سابقاً (1).

باسخ:

1- يقصد بها (عليه السلام) الأسئلة والأجوبة التالية:

س/ عند ضيق الوقت هل يسقط الأذان أم الإقامة؟ أم هل يسقطان معاً؟ ما حكمهما أرجو التفصيل.

ج/ إذا ضاق الوقت ولم يبق إلا بمقدار ما يؤدي به الركعات فقط عندها يسقط الأذان والإقامة، وإذا كان الوقت يسع الإقامة دون الأذان وجبت دونه.

س/ هل يجوز للمرأة أن تلبس بعض الملابس التي تظهر مفاتها أمام أخيها البالغ أو أبيها أو ابنها البالغ مع ستر العورة الواجبة طبعاً كلبس قميص النوم أو "اللاك"، وإذا كان حراماً فما هي حدود المفاتن عند المرأة إذا كان الناظر هو أحد المذكورين، أرجو التفصيل في الإجابة.

ج/ قال تعالى: (وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَى جُيُوبِهِنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ أَوْ آبَائِهِنَّ أَوْ آبَاءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ أَبْنَائِهِنَّ أَوْ أَبْنَاءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي أَخَوَاتِهِنَّ أَوْ نِسَائِهِنَّ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ أَوْ التَّابِعِينَ غَيْرِ أُولِي الْإِرْبَةِ مِنَ الرِّجَالِ أَوِ الطِّفْلِ الَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلَى عَوْرَاتِ النِّسَاءِ وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِنْ زِينَتِهِنَّ وَتَوْبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعاً أَيُّهَا الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ) النور: ٣١.

ما يجوز أن تظهره المرأة أمام الأجانب هو الوجه والكفان والقدمان، وما يجوز أن تظهره المرأة أمام المحارم هي القلادة وما فوقها، وما تحتاج لكشفه في الوضوء من اليدين، ومنتصف الساق وما دونه، وللزوج جسدها كله.

لقد قرأت جوابك سيدي "صلوات ربي عليك" أعلاه فكشفت لنا من الحقائق التي لم نكن نعرفها قبل وبفضلكم أهل البيت "عليكم سلام الله" تنورنا بنوركم واسأل الله أن يزيدني معرفة منكم وان استزيد من معينكم أكثر وأكثر. أسألك سيدي ولقد خفيت علي بعض الأمور فأرجو منك تبيانها لنا ولكي تعم الفائدة وهي تفرجات لما سبق من المسألة أعلاه:

س١: ما هو المقصود بـ (الزينة) في الآية الشريفة وماذا تشمل عند المرأة؟

وما هو حدود عمر (.. الطِّفْلِ الَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلَى عَوْرَاتِ النِّسَاءِ)؟

وما هو المقصود من قوله تعالى: (.. وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِنْ زِينَتِهِنَّ)؟

ج/ الزينة بالنسبة للمرأة كل ما وجب عليها ستره عن الناظر الأجنبي وتشمل جسدها كله عدا الوجه والكفين والقدمين.

والطفل الذي تتحفظ منه المرأة هو المميز ويكون بعد إتمام السبع عادة وربما كان في الثامنة أو التاسعة أو العاشرة أو بعدها بحسب حال الصبي وسعة إدراكه.

والمقصود بقوله تعالى (وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِنْ زِينَتِهِنَّ): هو إصدار صوت من الخلال.

س٢: قرأت جوابك سيدي الذي قد بينت فيه قضية ما يجب ستره على المرأة ولكن لم اعرف ما هو حدود الواجب ستره من المرأة إذا كان الناظر لها هو الأم والجدة من احد الأبوين وإن علوا أو من المكلفين مثل الأخت من احد الأبوين وبناتها وبنات الأخ والأخت وإن نزلوا أو البنت وبنت الزوج بعد الدخول والعمة أو عمة الأبوين والخالة وخالة الأبوين؟ وما حدود الواجب ستره على المرأة أمام الناظر إذا كان طفلاً مميّزاً سواء كان الطفل ذكراً أم أنثى من أبنائها وان نزلوا أو أخواتها أو ممن لا انتساب لهم معها من الأطفال المميزين؟

وما حدود الواجب ستره على المرأة إذا كان الناظر لها أبنائها الذكور أم الإناث أم غيرهم الذين هم فوق سن التمييز ودون سن التكليف؟

ج/ بالنسبة للواجب ستره من المرأة عن أختها هو في قوله تعالى: (وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ) أي عن النظر، فلا يجوز أن تنظر المرأة إلى عورة أختها وكذا تحفظ وتستر عورتها عن أن تنظر إليها امرأة أخرى هذا هو الواجب.

## س ۲۴ / هل يجب غسل موضع البول مرتين حتى بالماء الجاري ؟

۲- پرسش‌ها و پاسخ‌های زیر مورد نظر ایشان (علیه السلام) می‌باشد:

**پرسش:**

آیا هنگام کمبود وقت، اذان یا اقامه یا هر دو ساقط می‌شود؟ حکم این دو چیست؟ لطفاً توضیح دهید.

**پاسخ:**

اگر وقت، تنگ و فقط به مقدار خواندن نماز باقی مانده باشد، اذان و اقامه ساقط می‌شود و اگر وقت به اندازه اقامه بدون اذان باشد، اقامه بدون اذان واجب می‌شود.

**پرسش:**

آیا زن می‌تواند در حضور برادر بالغ یا پدرش یا پسر بالغ خود لباسی بپوشد که قسمتی از زیبایی‌ها و جاذبه‌هایش را نمایان می‌کند مثل پوشیدن لباس خواب یا چیزی شبیه به آن البته همراه با پوشانیدن عورت که طبیعتاً واجب است، و اگر حرام است حدود و مقدار زیبایی و جاذبه‌هایی که در حضور اشخاص نام برده شد می‌تواند نمایان باشد چقدر است؟

**پاسخ:**

حق تعالی می‌فرماید: **((و به زنان مؤمن بگو که چشمان خویش را ببندند و شرمگاه خود را نگه دارند و زینت‌های خود را جز آن مقدار که هویدا است آشکار نکنند و مقنعه‌های خود را تا گریبان فروگذارند و زینت‌های خود را آشکار نکنند، مگر برای شوهران خود یا پدران خود یا پدر شوهرهای خود یا پسران خود یا پسران شوهر خود یا برادران خود یا پسران برادر خود، یا پسران خواهر خود یا زنان همکیش خود، یا بندگان خود، یا مردان خدمتگزار خود که رغبت به زن ندارند، یا کودکانی که از شرمگاه زنان بی‌خبرند و نیز چنان پای بر زمین نزنند تا آن زینتی که پنهان کرده‌اند دانسته شود. ای مؤمنان، همگان به درگاه خدا توبه کنید، باشد که رستگار گردید))** (نور: ۳۱).

آنچه زن می‌تواند در برابر نامحرمان آشکار کند عبارت است از صورت، کف دست‌ها و قدم‌ها و آنچه زن می‌تواند در برابر محارم آشکار سازد عبارت است از گردن و بالاتر از آن، آن مقدار از دست‌ها که باید برای وضو گرفتن آشکار نماید، و وسط ساق و پایین‌تر از آن، و برای شوهرش تمام بدنش را.

آقای من، درود خدا بر تو باد! من پاسخ شما را خواندم و حقایقی بر ما آشکار شد که قبلاً آنها را نمی‌دانستیم، و به فضل شما اهل بیت که سلام خداوند بر شما باد، به نور شما منور گشتیم. از خداوند درخواست می‌نمایم که به واسطه شما بر معرفتم بیافزاید و از همراهی با شما بیشتر و بیشتر بر من افزوده شود...

مولای من! برخی امور بر من پوشیده مانده است و من از شما سؤال می‌کنم. از شما تقاضا می‌کنم آنها را برای ما روشن سازی تا سودمندی کامل‌تر شود. سؤال‌های زیر شاخه‌هایی از مسئله فوق است:

**الف:** منظور از **(زینت)** در آیه شریف چیست؟ و چه چیزهایی از زن را شامل می‌شود؟

ب: حدود عُمُر در **(... کودکانی که از شرمگاه زنان بی‌خبرند)** چقدر است؟

و منظور از این آیه چیست: **((و نیز چنان پای بر زمین نزنند تا آن زینتی که پنهان کرده‌اند دانسته شود))**؟

در مورد زن، زینت به هر چیزی که پوشاندن آن از نگاه نامحرم واجب است اطلاق می‌شود و تمام بدن زن به جز صورت، کف دست‌ها و قدم پاها را شامل می‌شود.

کودکی که زن باید خود را از او حفظ کند، کودک ممیز است و معمولاً کودک با تمام شدن هفت سال به سن تمیز می‌رسد و یا چه بسا بر اساس وضعیت کودک و مقدار درک و فهم او در سن هشت، نه یا ده سالگی یا پس از آن به این سن برسد.

منظور این سخن خدای متعال که فرموده است **((و نیز چنان پای بر زمین نزنند تا آن زینت که پنهان کرده‌اند دانسته شود))** بلند کردن صدا از خلخال می‌باشد.

**ب:** سرورم! پاسخ شما درباره آنچه زن باید پوشاند را خواندم ولی نمی‌دانم اگر کسی که به زن نظر می‌افکند مادر و یا مادر بزرگش از یکی از والدین و هر چه که بالاتر روند، یا از افراد مکلف مانند خواهر از یکی از والدین و دختران خواهر و دختران برادر و خواهر و هر چه که پایین‌تر روند، یا دختر و دختر شوهر پس از دخول، و یا عمه یا عمه والدین و خاله یا خاله والدین باشد، حدودی که پوشیدن آنها بر زن واجب می‌باشد کدام است؟

پرسش ۲۴:  
آیا دو بار شستن مجرای ادرار با آب جاری نیز واجب است؟

**ج/ يكفي بالماء الجاري؛ أن يجري الماء على الموضع بعد زوال عين النجاسة.**

پاسخ:  
با آب جاری همینکه پس از برطرف کردن عین نجاست آب بر آن موضع ریخته شود کفایت می کند.

**س ۲۵/ ماء الاستنجاء طاهر إذا لم يصاحبه عين نجاسة ماذا إذا شك في كونه معه نجاسة أو لا ؟**

پرسش ۲۵:  
آب استنجا اگر عین نجاست همراهش نباشد پاک است؛ اما اگر شک وجود داشته باشد که نجاست همراه آن است یا نه، حکمش چه خواهد بود؟

**ج/ يحكم بالطهارة.**

پاسخ:  
حکم به پاکی و طهارت داده می شود.

**س ۲۶/ الاستنجاء باليسار وفيها خاتم عليه اسم الله أو احد الأولياء مكروه، ماذا علم أو ظن بإصابة النجاسة لها ؟**

پرسش ۲۶:  
استنجا با دست چپ در حالی که انگشتری با نام خداوند یا یکی از اولیا (پیامبران و اوصیا) بر آن حک شده باشد مکروه است. اگر بداند یا گمان داشته باشد که نجاست با آن (اسامی) برخورد می کند حکمش چیست؟

**ج/ يحرم تنجيس اسم الله فإن علم وتيقن أن الاسم سيتنجس عند الاستنجاء يحرم عندها الاستنجاء بهذه الصورة حتى ينزع الخاتم أو يفعل ما يجنب الاسم المقدس النجاسة. أما إن ظن فيكره.**

پاسخ:

نجس کردن اسم الله حرام است؛ پس اگر بداند و یقین کند که در هنگام استنجا این نام نجس می‌شود، استنجا با وجود این شرایط- حرام می‌شود مگر آنکه انگشتر را دریاورد یا کاری انجام دهد که آن نام مقدس را از نجس شدن بازدارد؛ اما اگر تنها گمان داشته باشد مکروه خواهد بود.

**س ۲۷ / فیما إذا اضطر إلى استعمال الحجر أو القماش في تطهير موضع البول، فهل يجب عليه التطهر بالماء بعد ارتفاع العذر؟**

پرسش ۲۷:

اگر برای طهارت مجرای ادرار مجبور شود از سنگ یا پارچه استفاده کند، آیا پس از برطرف شدن عذر واجب است با آب نیز بشوید؟

**ج / يجب.**

پاسخ:

واجب است چنین کند.

**س ۲۸ / ما هو المراد بالأثر، إذ ورد أنه يجب عند غسل مخرج الغائط زوال العين والأثر؟**

پرسش ۲۸:

منظور از کلمه (اثر) چیست؟ آنجا که آمده است: هنگام شستن محل خروج مدفوع واجب است عین نجاست و اثرش برطرف گردد.

**ج / اللون.**

پاسخ:

رنگ آن.

\* \* \*